

Országos Statisztikai Tanács

Titkársága

1024 Budapest, Keleti Károly u. 5-7.

Tel.: 345-6007, Fax: 345-6474

e-mai: ost@ksh.hu

6850-43/4/2012

Emlékeztető
az Országos Statisztikai Tanács
2012. május 14-i üléséről

	Téma	Előterjesztő
1.	Az OST tagok megbízó leveleinek átadása	Dr. Vukovich Gabriella
2.	Az OST tisztségviselőinek megválasztása	Dr. Vukovich Gabriella
3.	Az OST ügyrendjének áttekintése	Dr. Soós Lőrinc
4.	Az OST 2012. évi munkatervének ismertetése	Dr. Soós Lőrinc
5.	Új stratégiai értékű fejlesztések: Az ELEKTRA internetes adatgyűjtő rendszer bemutatása	Nagy Sándor
6.	Véleménykérés a hivatalos statisztikai szolgálat tagjaitól az Európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló jogszabály tervezettel kapcsolatban	Dr. Vukovich Gabriella
7.	Tájékoztatás a 2013. évi OSAP előkészítéséről Egyebek	Dr. Laczka Éva Dr. Soós Lőrinc

Az ülésen részt vettek

az OST tagjai, illetve néhány esetben a képviseletüket ellátó személyek tanácskozási joggal, valamint az állandó meghívottak (jelenléti ív szerint)

a KSH képviseletében: Dr. Vukovich Gabriella (a KSH elnöke), Dr. Laczka Éva, a KSH gazdaságstatisztikai elnökhelyettese (egyben OST tag), Dr. Németh Zsolt a KSH társadalomstatisztikai elnökhelyettese, a KSH főosztályainak vezetői, Dr. Soós Lőrinc az OST titkára és az OST Titkárságának munkatársai (Mezősiné Rózsár Erika és Nemezc Gabriella)

1. **Dr. Vukovich Gabriella** köszöntötte az újjáalakult Országos Statisztikai tanács tagjait és jelenlévőket az alakuló ülésen, majd átadta a szót **Dr. Soós Lőrinc** OST titkárnak, aki üdvözölte az újjáalakult testület tagjait. Ezt követően **Dr. Vukovich Gabriella** átadta a Miniszterelnök úr által aláírt megbízó leveleket az OST tagoknak.

Szentkirályi-Szász Krisztina (KIM) ügyrendi típusú hozzászólásában módosításra tett javaslatot, a 2. napirendet megelőzően a 3. napirend (ügyrend) megtárgyalására, amennyiben az ügyrendmódosulás indokolná azt. **Dr. Soós Lőrinc** elmondta, hatályos ügyrenddel működik a testület (az OST megalakulása óta elfogadott ügyrend), most az ügyrend áttekintéséről van szó. **Szentkirályi-Szász Krisztina** egyetértett **Dr. Vukovich Gabriella** javaslatával, mely szerint a tagok az OST ügyrendet áttekintik és a módosításra vonatkozó észrevételeiket megküldik.

2. Az OST tisztségviselőinek megválasztása

Az OST titkárságához érkezett jelölések alapján a három legtöbb ajánlást kapott tag került fel a jelölőlistára. A tagok a jelölőlistáról titkos szavazással szavaztak. A szavazatok összeszámlálása megtörtént, ez alapján az OST elnökének a testület **Dr. Bozsonyi Károlyt** választotta, aki a továbbiakban levezette az ülést.

Dr. Vukovich Gabriella gratulált az újonnan megválasztott OST elnöknek, megköszönve az OST korábbi elnökeinek tevékenységét. Elmondta, hogy az Európai Unió jogszabályváltozások következtében az eddigénél sokkal több szakmai, módszertani, szervezési feladat vár az OST-re, nagyobb szerepet kell betöltenie a hivatalos statisztikai szolgálat (HSSZ) szervei közötti koordinációban. Az OST tagság delegálása a HSSZ szervei részéről legalább helyettes államtitkári szinten történt, a megfelelő koordinációs szint megvalósulása érdekében, valamint azért hogy a döntések megfelelő stratégiai súlyt és megfelelő végrehajtást is nyerjenek.

Megújulás kezdődött a statisztikai adatgyűjtésekben, a módszerekben és a feldolgozásban – különösen a vállalkozások statisztikájának modernizációja terén – az adatszolgáltatói terhek csökkentésében. Itt szintén komoly szerepe lesz az OST testületnek, melyben képviselve vannak a vállalkozások és az érdekképviselők is, a statisztikai adatok felhasználójaként és adatszolgáltatóként is.

A jövőben a technikai módszertani megújulás is napirenden van a KSH-ban és a HSSZ más szerveinél, az OST képviselőknek kiemelt szerepe lesz az összehangolás területén is. Hangsúlyozta, hogy az OST Munkabizottságok szerepét is erősíteni szeretné, a korábbi években tapasztalt kevésbé hatékony működés helyett. Kedvező fordulatot jelentett, hogy tavaly több új munkabizottság alakult, tevékenységük is megújult, sok eredmény született. Kifejezte bizodalmát abban, hogy a munkabizottságok tevékenysége is határozottabb, eredményesebb lesz azáltal, hogy a hierarchiában magasabb szinten álló tagok lettek az OST tagjai.

3. Az OST ügyrendjének áttekintése

Dr. Soós Lőrinc elmondta, hogy a tagok az ügyrendet a meghívóval együtt megkapták, illetve az a KSH honlapon is megtalálható, ismertetett jogszabályváltozás és korszerűsítés miatt az ügyrendre vonatkozó néhány módosítási javaslatot.

A testület tudomásul vette az elhangzottakat és egyetértett azzal, hogy az OST ügyrendet áttekintik és arra vonatkozó észrevételüket, esetleges módosítási javaslataikat megküldik az OST Titkárságának május 25-ig az ost@ksh.hu címre. Ezt követően kerül véglegesítésre az ügyrend.

4. Az OST 2012. évi munkatervének ismertetése

A helyszínen kiosztásra került az OST 2012. évi munkaterve. **Dr. Soós Lőrinc** elmondta, hogy a tervezett ülések közül a szeptember 11-re tervezett plenáris ülés időpontja „kőbe van vésve”, az visszaszámlálással történt a statisztikai törvényben meghatározottak alapján annak érdekében, hogy az adatszolgáltatók időben megismerhessék adatszolgáltatási kötelezettségeiket.

A többi tervezett időpont és tematika változhat, az kiegészíthető, színesíthető, bízta a testület tagjait arra, hogy javaslataikat juttassák el az **OST Titkárságára május 25-ig az ost@ksh.hu címre.**

5. Új stratégiai értékű fejlesztések: az ELEKTRA internetes adatgyűjtő rendszer bemutatása

A prezentációval **Nagy Sándor** ismertette a statisztikai adatgyűjtés kihívásait (nagyon változatos kérdőív forma és tartalom, különböző kiterjedtségű adatgyűjtések, a begyűjtendő adatok sokszínűsége, változó kérdőív kitöltöttségi arány az adatgyűjtésen belül, adminisztratív terhek csökkentése), az adatgyűjtő rendszerrel szembeni elvárásokat (gyors, egyszerű, olcsó adatszolgáltatás, jó adatminőség, bármely szakterületen útmutatókkal, ellenőrzésekkel elkészíthető kérdőív; adatszolgáltatói igények kiszolgálása).

A kérdőív koherenciája mellett szólt az érkeztető/befogadó programmal szemben támasztott elvárásokról, ismertette a megvalósult rendszer funkcióit informatikai szempontból, kiemelte az új rendszer funkcióit.

Elmondta, hogy a Hivatalban 2004-óta működik ilyen adatgyűjtést kiszolgáló alkalmazás KSHXML néven, ennek a megújítása történt most meg, különös tekintettel a teljeskörűség igényére, az adatszolgáltatók számára nyújtott szolgáltatások egységesítésére, az adatminőség javítására, és az adatfeldolgozás gyorsítására.

Néhány gondolattal egészített ki **Dr. Vukovich Gabriella** az előadást, felhívta a figyelmet a 1133/2011. (V. 2.) kormányhatározat statisztikai adatszolgáltatásokra vonatkozó pontjaira. Ez alapján biztosítani kell 2013. január 1-jétől minden vállalkozásoktól bekért statisztikai adatlap elektronikus kitölthetőségét.

E kormányhatározat előírásainak a KSH az ELEKTRA rendszerrel tud eleget tenni. Felhívta a figyelmet arra, hogy a HSSZ szerveinek adatszolgáltatásaira is kiterjed a rendelkezés. Annak érdekében, hogy e kötelezettségnek eleget tudjanak tenni, fontolják meg saját fejlesztéseiket vagy akár az ELEKTRA rendszerhez való csatlakozás lehetőségét.

Erre vonatkozóan egyeztetés, egységesítő folyamat kezdődött meg a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban Vályi-Nagy Vilmos helyettes államtitkár kezdeményezésével, a KSH részéről Dr. Laczka Éva elnökhelyettes asszony közreműködésével.

A kormányhatározat tartalmaz rendelkezést arról is, hogy a HSSZ tagjai tekintsék át adatgyűjtéseik szervezését és hátterét esetlegesen a KSH részéről történő végrehajthatóság érdekében, ennek lehetőségeit az OST egyik munkabizottsága kezdte el vizsgálni tavaly.

6. Véleménykérés a hivatalos statisztikai szolgálat tagjaitól az Európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló jogszabály tervezettel kapcsolatban

Dr. Vukovich Gabriella elmondta, hogy különböző fórumokon már szó esett általánosságban a 223/2009/EK rendelet módosításairól. A jogszabály alkotási folyamat előrehaladott, a normaszöveget az Európai Bizottság elfogadta és benyújtotta az Európai Parlament és a Tanács részére, terv szerint minél hamarabb, várhatóan ez év végéig hivatalosan elfogadásra kerül a módosítás.

Véleményezést kért a rendelet módosításához a KSH a HSSZ szerveitől. Hangsúlyozta, a jövőben is várható, hogy a HSSZ szervei és az OST többi tagja véleményét fogja kéri a KSH jogszabálytervezet esetén és az összegyűjtött javaslatok egyesített magyar vélemény formájában kerülnek megküldésre az Európai Bizottságnak.

- A módosítás alapján a nemzeti statisztikai hivatalok koordinációs szerepe kibővül, komoly átalakítás várható a HSSZ esetében. Emiatt is szeretné a KSH a közeljövőben felmérni az adatgyűjtések, adatfeldolgozások folyamatát, módszertanát a HSSZ szerveinél.

A rendelet szerint a nemzeti statisztikai hivatalok (NSH) jogosultak az adminisztratív adatforrások statisztikai célú felhasználására, az adminisztratív adatforrásokat ingyenesen kell átadni, a NSH-kat be kell vonni az adminisztratív nyilvántartások tervezésébe, módosításába, módszertani összehangolásába, annak érdekében, hogy a statisztikai feldolgozás lehetővé váljon.

- A 223/2009/EK rendelet módosítás másik fontos eleme, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok szakmai, intézményi, költségvetési függetlenségét erősíteni kell. Ennek megvalósulása érdekében az uniós tagállamok kormányainak egy vállalásokat tartalmazó dokumentumot kel megfogalmazni, melyben ennek a biztosítékait lefektetik. Ezt az Európai Bizottság is ellenjegyzzi majd és a vállalások végrehajtását monitorozni fogja.

A napirendhez megküldött jogszabály tervezettel kapcsolatban május 11-éig véleményüket az OST tagjai közül néhányan megküldték **Dr. Vukovich Gabriella** kérte azoktól, akik még nem válaszoltak, hogy a jogszabálytervezetre vonatkozó észrevételeiket **mielőbb küldjék meg az ost@ksh.hu címre, annak érdekében, hogy az országos vélemény összeállításra, megküldésre kerülhessen.**

Dr. Lajtai György a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács munkavállalói oldal képviselőjeként a 223/2009/EK rendelet módosítása kapcsán észrevételezte, hogy a tervezet bevezetője a statisztikák hitelességének megítélésakor a közvéleményt a pénzügyi piacok véleményével azonosítja.

Javasolta az európai statisztikai adatgyűjtések és elemzések témaköreinek kiegészítését olyan tematikákkal, amelyek sokoldalúan és mélyrehatóan elemzik az európai gazdasági és pénzügyi piacok működésének szociális következményeit és e következmények visszahatását a gazdasági és pénzügyi piacok működésére. E cél elősegítése érdekében javaslatot tett két vizsgálati tematika koncepciójának előkészítésére:

1. Az európai régiók gazdasági-társadalmi fejlettségének és fejlettségi trendjeinek összehasonlítására alkalmas adatbázis és indikátor rendszer kialakítására
2. A társadalmi partnerek számára a NSH-ok által ingyenesen szolgáltatandó adatok és adatfeldolgozások körére és az adatszolgáltatás ütemezésére.

Javasolta, hogy az OST hozzon létre munkabizottságo(ka)t e két javaslat megvalósíthatóságának áttekintésére.

Az NSH-ok függetlenségét javasolta kiegészíteni a NSH-ok kontroll szerepének erősítésével. Javaslatot tett – a KSH adatokat felhasználó – kormányzati tájékoztatók, elemzések előállításánál a KSH elnökének előzetes véleményezésének szükségességére.

A felvetésre reagálva **Dr. Vukovich Gabriella** elmondta, hogy a KSH megvizsgálja a fordítást az összesített véleményben majd a KSH kitér a közvéleményt a piaci véleménnyel azonosító kitéttel kapcsolatban felvetett észrevételére. A felvetett további javaslat áttekintésével OST munkabizottság foglalkozik majd.

Hangsúlyozta, a KSH is fontosnak tartja, hogy minél több célt szolgáljanak és minél jobban hasznosuljanak a statisztikai adatok, a Hivatal felelőssége a saját tevékenységére terjed ki, a felhasználók felelőssége az adatok további kommentálására, elemzésére.

Hozzászólásában **Kassai Róbert** az IPOSZ képviselőjében arról az uniós kezdeményezésről szólt, mely szerint az 5 fő alatti vállalkozásokról, szervezetekről is készüljön olyan megfigyelés, hogy képet adjon a gazdaság ezen nagy részéről. Ez különböző támogatások eredményességének mérésére szolgálna és jelentősége lenne a kisvállalkozásoknak adott támogatások mérésénél is.

Dr. Vukovich Gabriella egyetértett a gazdasági folyamatok társadalmi hatásának vizsgálatával, régi igény a kisvállalkozások statisztikai megfigyelése. Az adatgyűjtési technikák, módszertan további egyeztetéseket igényelnek és felmerül a finanszírozás kérdése is.

Tardos Ágnes az MNB képviselőjében jelezte, hogy a jogszabály módosítás tervezete szerint a KSH kizárólagos kapcsolattartója lesz az európai statisztikai hivatallal kapcsolatos adatszolgáltatásoknak és a döntés háttéréről, a KSH koncepciójáról érdeklődött tekintve, hogy jelenleg jelentős makrogazdasági statisztikai adatokat szolgáltat a Jegybank.

Dr. Vukovich Gabriella válaszában elmondta, tartalmazza a módosított jogszabály, hogy a KSH kizárólagos kapcsolattartó lesz az Európai Unió felé, részletes szabályozást azonban nem tartalmaz. Ez a változás az EUROSTAT-felé történő adatszolgáltatást egyszerűsíteni fogja. Tisztázni kell azonban, hogy az MNB esetében hogyan kell eljárni, mivel a Központi bankok nem részei az Európai Statisztikai Rendszernek.

Szentkirályi-Szász Krisztina a KIM képviselőjében aggodalmát fejezte ki a közigazgatási nyilvántartásokhoz való ingyenes és közvetlen hozzáférés biztosítása miatt és annak költségvetési hatásai miatt, javasolta a közigazgatási nyilvántartások hasznosítása érdekében munkacsoport létrehozását, konkrét álláspont megfogalmazását szorgalmazta.

A javaslatra **Dr. Vukovich Gabriella** egyetértését fejezte ki a munkacsoport felállítása iránt, a soktényezős feladat megoldása érdekében. Az adminisztratív források hasznosításával kapcsolatos módosítást a vállalkozások adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az Európai Parlament és a Tanács kezdeményezte.

7. Tájékoztatás a 2013. évi Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) előkészítéséről

Előadásában **Dr. Laczka Éva** ismertette az ez évi adatgyűjtések HSSZ közötti megoszlását, szólt az adatigényekkel szemben támasztott elvárásairól a felhasználók, döntéshozók adatigényeiről, azok kielégítéséről, az előírásokról. Ezen belül a párhuzamosságok kiküszöböléséről, jobb adatminőségről, az adatszolgáltatók terheinek csökkentéséről, a nemzetközi és hazai előírásokról, kiemelve a 1133/2011. (V. 2.) kormányhatározatot.

Elmondta, hogy a KSH és a HSSZ mintegy 10 éve, erősebben 6-8 éve dolgozik a párhuzamos adatgyűjtések kiküszöbölésén, a „felesleges” adatgyűjtések megszüntetésén és meglévő adatforrások hatékonyabb felhasználásán (adminisztratív adatforrások statisztikai célú felhasználása).

Kiemelte, hogy a cél megvalósítása érdekében hatékonyabb adatgyűjtés szervezésre, az új technikai lehetőségek eredményesebb felhasználására valamint hatékonyabb harmonizációra és koordinációra van szükség a HSSZ-on belül.

Ismertette a KSH-ban kialakított ELEKTRA adta új lehetőségek lényegi elemeit:

- integrált (multifunkcionális) adatgyűjtések kialakítása
- az adatgyűjtések, adatfeldolgozások idejének lerövidítése
- jobb alkalmazkodás a rendelkezésre álló adminisztratív adatbázisokhoz
- jobb adatminőség

Mindezek az adatszolgáltatói terhek (jelentős) csökkentését fogják eredményezni. Példaként említette a KSH vállalkozásokat érintő mintegy 30 db adatgyűjtését (integrált adatgyűjtések), melyeket az ELEKTRA rendszer eszközeinek felhasználásával kevesebb, mint harmadára lehet csökkenteni fontos adatvesztés nélkül.

Fontosnak ítélte a hatékonyabb statisztikai koordináció megvalósítását, ehhez kapcsolódóan helyzetfelmérést készít a KSH a HSSZ tagjaira vonatkozóan az adatgyűjtéseik technikai kérdéseiről, május 11-én megküldött táblázat kitöltését kérve. Ez lehetőséget ad a részletek átgondolására, arra, hogy az adatgyűjtések esetén mit lehetne integrálni, harmonizálni, egyszerűsíteni és ez a táblasor fogja segíteni a hatékony, gyors, lehetőleg már 2013-tól történő megvalósítást a jelentős tehercsökkentés érdekében.

Végezetül **Dr. Soós Lőrinc** – egyéb aktuális információk mellett – elmondta, hogy az OST elnökhelyettesének megválasztására a következő ülésen kerül sor.

Zárás:

Dr. Bozsonyi Károly az OST elnöke megköszönte az OST tagjainak és a meghívottaknak részvételét és további jó munkát kívánva lezárta az ülést.

Budapest, 2012. május 22.

Dr. Bozsonyi Károly
az OST elnöke

Dr. Soós Lőrinc
az OST titkára

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Vukovich Gabriella, a KSH elnöke,

Dr. Laczka Éva és

Dr. Németh Zsolt, a KSH elnökhelyettesei,

az OST tagjai és állandó meghívottjai,

Melléklet:

5. és 7. napirend prezentációi

Az OST 2012. évi munkaterve